

TIRAJUL	
Redacția	377
Secretariatul	148
Secreterul general	41
Redacția tehnică	110
Redacția sportivă	173
Protecția	487
Biroul cenzurii	192

Proprietar: "Curentul" S. A. R. L.
Tirajul: 100.000 exemplare
Data apariției: 15 ianuarie 1984
Abonamente: 1 an - 100 lei
6 luni - 50 lei
3 luni - 25 lei
Pretul de vânzare la publicitate: 2500 lei

Curentul

Politica realităților istorice

de PAMFIL ȘEICARU

Ordinul de zi al Marelui Anonim, către armată, în pragul anului nou, are toată severa elocvență a unei virile sincerități. Adresându-se armatei nu putea utiliza alt stil, nu putea ocoli, prin formule echivoce, adevărurile fundamentale ale momentului istoric pe care îl trăim. plan de acțiune, claritate, activelor spre care se îndreaptă, decide în bună parte succesul. Și înălțurând expedițiile formelor învalitoare, Marelui Anonim cu a prezentat în câteva linii situația: "Inamicul a fost înfrânt, dar nu a fost zdrobit. Lupta noastră este să ducem lupta până la capăt. Altfel ne-am bătut de cap și am risipit sângele în zadar..."

"Deci, dragi ostași, de aici și de pretutindeni, de azi și de mâine, ne batem înaintea, ne batem pentru noi și nu pentru alții, ne batem mai departe pentru libertate și dreptate, pentru cruce și credință, pentru ogor și pentru vatră, fiindcă trebuie să sfârșim ceea ce am început. Altfel, părinții, frații sau copiii noștri, vor trebui să ia, în condiții mult mai grele, lupta de la capăt!"

Nu-i numai o luptă împotriva bolșevismului, fiindcă această formă sălbatică a regimului de autoritate, această negație violentă, totală, a drepturilor individului, nu este nouă; atât Lenin cât și Stalin sunt în linia unei continuități specifice rusești. Dar citești istoria lui Ivan cel Groznic, primul far al Rusiei, și afla toate elementele de conducere, de stăpânire ale bolșevismului. Și Ivan cel Groznic, își avea organizată o trupă de credincioși (astăzi am spune partid) pe care a numit-o Opricina. Constituția acestei organizații, scopul pentru care a fost creată, metodele ei de lucru, pot fi ușor identificate cu spiritul, cu felul de a acționa al bolșevismului. Începând de la formula de jurământ, prin care ei se obligau să nu mai cunoască pe nimeni, să rupă toate legăturile de prietenie sau de rădăcină, să nu-și mai cunoască nici tatăl, nici mama, ei numai pe far, izolarea la care erau obligați membrii Opricinei, privilegiile extraordinare de care se bucurau, ferocitatea cu care erau deprinși, totul anticipează profilul psihologic al comisariatului sovietic. Componentii Opricinei formau un fel de câini de vânătoare ai farului, fiindcă resal supușilor era vânatul. Guvernul activ al farii era doar o fatidă, Opricina singură făcea lege. Contra ei nu se putea nici pleda, nici câștiga un proces de cei ce se vedeau atacați sau jefuiți. Opricina prăda în voie, membrii ei își rotunjeau averile, dar nimeni nu putea să se revoltă, atât era de mare spaima pe care o răsfira asupra rușilor puterea de război a Opricinei.

Dar nici membrii Opricinei nu puteau să aibă o tresărire de umanitate. Într-una din operațiile pre-ridicându-se și uciduse, doi căi ai Opricinei, după ce au terminat de micșorarea o familiei înreacă, s-au înduioșat în fața unui copil care le zâmbea din leagăn. Ivan cel Groznic l-a condamnat la moarte pentru că s-au lăsat înduioși. Compromisiunea spiritului, cum am spune azi, decorația Opricinei. Și pe vremea primului far, rușii erau habotnici, iar Ivan cel Groznic con-

știent că Opricina ca un ordin călăuzesc, în zălul credinței lui ortodoxe. Filiația spiritului rusesc se poate ușor stabili. Aceste condiții psihologice animă vârmile transfigurări mistice. Pesce, agraaveala cu sfinți a ortodoxiei rusești bolșevismul a trecut în denumirea roșie; temele exaltării au fost schimbate, dar conținutul moral a rămas același.

Nu ne este deci îngăduită nici o înșelă: chiar exterminat bolșevismul, în locul catehismului

tunului în smulgerea deciziei într-o luptă, și, în acea ambianță de sălbăcie, artileria rusească era în fruntea celor mai multe organizații similare a altor națiuni. Cu o încăpăținare fără egal sinistru far a început lupta pentru cucerirea Kazanului dela tătari (1552). În această acțiune de expansiune poporul rusesc a secundat pe far, cu o impresiionantă intuiție a sensului istoric al evenimentului. A urmat lupta pentru cucerirea Astrakhanului

"Patrie se cheamă norodul, iar nu tagma jefuitoarelor."

Tudor Vladimirescu

1984... FĂRĂ ORWELL

de Constantin Mares

Motto: Nu sunt vremile sub om, ci bietul om sub vremuri.
Miron Costin

În urmă cu 80 de ani se naștea în India, Eric Blair, fiu al unui modest funcționar britanic. La prea puțini numele de Blair le spune astăzi ceva. Dar citor români le sună cunoscut numele lui Ion Nicolae Teodorescu, fost călugăr, devenit poet și academician și care a reușit să rateze un premiu Nobel pentru literatură, sub pseudonimul de Tudor Arghezi, început să fie astăzi uitat, la marginea literaturii.

fost o mare personalitate (la vremea lui, să vedem ce va alege istoria și istoria literaturii...), dar nici Attila, Hitler și Stalin nu au fost lipsiți de personalitate. Tînărul Blair, alias Orwell, a fost ateu și de stînga, prostic în politică, talentat în literatură. În 1937 a luptat în Spania împotriva lui Franco, dar din nenorocire pentru Soviete, contribuția voluntarului englez nu a reușit să transforme Spania într-o democrație populară: pe cit de democratică, pe atît de populară. În cartea sa, "1984" Orwell prevede, sau mai bine spus, își amintește în viitor, că totalitarismul domină întregul glob pămîntesc. Sincer fiind, și eu m-am temut acum cîțiva ani de aceasta, cînd îl vedeam pe penibilul Carter maimuțindu-se la Casa Albă, și pe social-democratul declarat Helmut Schmidt și pe cel adevărat, Giscard d'Estaing, cerșind un suris breșnevian. De hitlerism nu îmi este frică, Adolf a murit acum aproape 40 de ani, iar rachetele SS 20 nu sunt comandate de Himmler. Cartea lui Orwell are două avantaje: extrema stînga crede că ea condamnă totalitarismul de dreapta, iar extrema dreaptă vede în ea o condamnare a totalitarismului de stînga. Cum observa de curînd Louis Pauwels în "Le Figaro Magazine", ambele extreme au o trăsătură comună: și național-socialismul și social-comunismul, pomesce la socialism.

Dacă prezicerea abecedaristico-aritmetică din descriptarea lui "1984" nu se va împlini, nu înseamnă că ne neceapă un an, în care, pe un fîgăse aur, să curgă cînd lapte, cînd mier, cînd amidouă. Meteorologii de serviciu prevăd mai degrabă precipitații de sudoare singe și venin. Dacă individul pe care îl prezicem, omul care trebuie să răscăla epuștirea, trebuie să fie un om care să aibă o viziune. Pentru că oricum, dacă va dispărea, nu-și va da seama că s-a înșelat. Ceea ce trebuie să facă și indivizii, și suma lor, omul-minim, este să fie conștient de ceea ce se va întâmpla și să fie dispus să facă ceea ce trebuie să facă. Fiecare dintre noi - este că știu bine unde sunt pericolele și de unde poate da năvală înșurmanul. Dar și unde ne sunt prietenii!

Ronald Reagan nu are în formația sa înscrise, nici doctoratul în Științe Politice și nici licența în Științe Sociale. Nu este nici inginer specializat în alune, cum a fost - și este - bietul Carter (mai mult, bietul de noi...), nici ministru comunist în actualul guvern francez, cum este tovarășul Fitterman și nici destindomanic cum este tovarășul Bahr și a redevenit tovarășul Brandt. Este un om care împarte omenirea în două: albi, la Casa Albă și roșii, la Kremlin. De cînd a devenit președinte, America nu a invadat nici o țară, în schimb nici rușii nu au mai reușit să cucerească o altă. Prima guvernare i se apropie de sfîrșit, și nu s-a simțit o bligat în anii care au trecut să ceară un dialog cu orice preț, cu Brejnev sau Andropov. Nu-mi fac iluzii că va elibera România în 1984, dar pentru rudele și prietenii ce-i am în Statele Unite mă simt liniștit că un asemenea președinte, și de ce să ascund, îl consider prima garanție a libertății Europei. Că Europa o și merită sau nu, este altceva. Ronald Reagan rămîne o garanție a lumii libere pentru anul 1984, cînd o de temerile lui Orwell. Sau dincoace.

"Fiecare om are două patrii: a sa, și apoi Franța"
Charles-Joseph de Ligne
(1735-1814)

"Aportul teoretic principal este și mine marxist"

Francois Mitterrand, președinte al Franței în anul de grație 1984.

Printr-o eroare de program și de persoane, alegătorii francezi a adus la putere în 1981 un guvern social-comunist. Fiecare votant pentru stînga a sperat că va lua de la cei puțini care au mult, pentru a-i înșezna pe cei mulți, care au puțin, uitînd o elementară precauție socialo-economică, al cărei am-rezultat infirmă ideea că adunarea a două mizerii egalează una bogăție. Carteziana, naționa franceză a început lecțiile de istorie pentru care în sfîrșit de săptămîni, stînga socialo-comunistă nu ratează nici o ocazie de a pierde fie un mandat parlamentar, fie o primărie.

continuare în pag. 2

CERTITUDINI

Viitorul omenirii... socialismul!

Viitorul socialismului... cavoul!

marxist revenind cărticia de război, iar comisarii politici sovietici, înlocuit cu schimnicul cîmpoș, pentru noi periculi rusești rămîne intact, dacă nu se elază Rusia, care atîta timp cît rămîne în forma actuală va fi o permanentă amenințare pentru existența istorică a poporului român.

Nu-i lipsită de oportunitate o curată recapitulare a istoriei Rusiei. În perioada dela 1237 și până la 1487, în două secole și jumătate, cît jugul tătarilor a apăsă fără întrerupere asupra Rusiei, au deprins dela tătari și au asimilat moșcoviții eruzime. Când Ivan al III-lea a introdus în stema Rusiei vulturul bicap, care privea în același timp și spre Asia și spre Europa, și spre Occident și spre Orient, fixa implicite întreaga politică de expansiune cuceritoare a Rusiei. Când s'a liberat de sub jugul tătarilor și Rusia a început viața ei independentă, se întindea dela Volga Septentrională la Nipru și dela Oceanul Arctic la Don. Era o Rusie fără Siberia, fără stepele Volgei, fără Caucaz, Crimeea, Ucraina, fără izvoarele riverane ale Balticii.

Cel care a conceput expansiunea Rusiei a fost Ivan cel Groznic, care a avut intuiția rolului

și apoi întoarcerea privirii spre Baltica. O înfrângere nu descușura, în luptă la sud cu tătarii, la Baltica războindu-se cu Suedezii, cu Letonii, cu Polonezii, alternau victoriile cu înfrîngerile, dar ideea rămânea intactă spre a reinși sfîrșitul acestei porniri de cucerire a lumii.

Dela primul far Ivan cel Groznic și până la ultimul far Stalin, dela 1581, cînd Ermak a trecut Uralii, înaintînd în Siberia până la Obi, contra Ostiașilor, planul rusești nu a variat. Dacă ceea ce a conceput Ivan cel Groznic, de a împinge hotarul Rusiei până la Baltica nu a reușit, hîmera a devenit realitate sub Petru cel Mare. Cu cît sporea spațiul Rusiei, cu atît creșteau și tendințele ei de nouă cuceriri.

Să nu ne închipuim că vom putea rămîne liniștiți și să ajungem la raporturi trainice de bună vecinătate cu o Rusie rămasă intactă, fie că am avea frontiera la Bug, fie la Nistru. Este tragismul istoriei noastre a această vecinătate a căpăunului slav.

Să privim realitatea cu tot curajul: stăm în calea expansiunii Rusiei spre Balcani, împiedicăm legătura cu ceilalți slavi din sud.

continuare în pag. 2

Eric Blair este cunoscut în special pentru trei denumiri: romanele sale de ficțiune "Ferma animalelor" și mai ales "1984" (scris în urmă cu 35 de ani), precum și numele de scriitor ce și l-a luat: George Orwell. Tirziu după apariție, ambele s-au bucurat de succes, mai ales, "1984", și cu atît mai mult cu cît editurile se apropiu de data titlului. A murit scurtă vreme după ce s-a apărut "1984".

Se știe că în embraică (ivrit) anii nu se numără, cîtrele fiind înlocuite cu litere. Combinațiile dau onori rezultate anodine, dar literice combinate pentru a indica anul 1984, înseamnă în această limbă o mare distrugere. Aceasta a dat naștere unor speculații religioase, filosofice și literare. Să sperăm că unii dintre noi vor supraviețui prezicerii și îi vor putea cîntări valabilitatea și sensurile.

Occidental, în regiuni prospere de centru, refuza în urmă cu cîteva decenii orice prezență intelectuală ce nu se afla stînga, ce în țările unde guvernarea s'a încăpăținat totdeauna să aducă prin teroare doar mizerie. Un prototip al acestei forme penibile de mazo-chism, a rămas Jean-Paul Sartre. Desigur că a

Curentul

Interesul de care se bucură CURENTUL din partea cititorilor ne permite să scădem prețul abonamentului. Pentru anul 1984 abonamentul la ziarul nostru este de 15 dolari (SUA) plătiți la cursul zilei, în moneda țării în care domiciliază abonatul.

Cine dintre cei aflați în străinătate abonează CURENTUL face posibil ca cei din cuprinsul țării să-l citească!

Prin voința noastră, prin lupta noastră spre libertate, spre România năzuințelor noastre.

CURENTUL LITERAR

„... ET CIRCENSIS“

de Iosif Ioachim

(nu c-am uitat începutul, dar dacă...)

Nu, neică Vasile! Nu!

În nici un caz nu plec de aici. Și știți cine mă holată? „Tovarășu“! „neică Vasile! Tovarășu“ personal.

Citiți azi, 30 septembrie 1983, „scrisoarea de felicitare“ a lui „tovarășu“, către județul Olci care a „încheiat“ recoltatul porumbului.

Păi vezi! El ne scrie!

Arată-mi și mie o scrisoare de-a lui Reagan cu „drazi“ fermieri, am primit cu multă satisfacție telegrama prin care raportați... eu vă zic bravo! Bravo că ați dat la rațe, bravo că ele au crescut, că să fie Americii scuti. Bravo, băieții mei, sinteți okey! și să semneze cu majusculă îngroșate RONALD REAGAN (ca al nostru)...

Dar Reagan, nu? și știți de ce? fiindcă nu-l în-ter-se-a-ză! De-ai-a. Nu-l interesează cum îl interesează pe-așta, pe tovarășu...

Degeaba! Nimeni nu-i ca asta!... El se preocupă de toate. De la irigații, la câștig și case („... să aibe peneții cît mai subțiri, că... economie...“), de la sport, și artă, și cultură, la depozitarea științei („... ca să fie una singură, dar puternic avansată, așa că desființăm institutul de matematică, și îl dăm de sociologie, și îl dăm de...“), și de sănătate și fericirea noastră personală...

Ba, colac peste pupăză, i-ați mai căzut și voi pe cap cu toate problemele voastre ca să-l rezolve. El săracu! — suflet milos — a pus osu' la treabă și a început să vă explice așa... cu cuvintele voastre... și vă tot explică și în contacte directe, și în ONU, și în conferințe internaționale, și în... ca mi-i și teamă să nu-l oboști, domne ferește... să n-l oboști și să nu-și mai găsească „resurse“ să nu spună și nouă cînd să arăm, cînd să culgem, orzoaica și cînd grîul, să ne învețe cum e cu sepițelul, și cum e cu animalele mici...

Da bă! neică Vasile, da! Este aici, „la noi“ și n-i teamă...

Dacă cumva obosește din problemele voastre mondiale și face vreo brîncă la creș? Și ne tragem cu el împotrivă în chenar gros pe prima pagină (ca cu „tătuicu“) ? Ce ne facem atunci...

...nu de alta, dar dac-o fi mai spre Crăciun, s-a dus dracul tot chiohianul, că nu pune pe tren, cu mic, cu mare, să-l vedem cum doarme cu mîinile spre burta (că ei nu-s creștini, casă-și pună mîinile cruce), și-și dai seama... ore-ntr-o zi să-mi ca moacele ploaive... și să ne și televizăm... și n-i cîră acum dac-o să-l ia „alb-negru“ sau „color“...

Io cred că-l ia „alb-negru“ și ca să fie mai „de dolu“, da' și ca să se arunce mai puțin bani după un an, sau doi... că cam asta trece pînă se descoperă că fostă bandă... („doar la „tătuicu“ au trei ani, da' și țara era mai mare, și „tătuicu“ fusese și mareșal...“)

Așa că, neică Vasile, io plec!

Ce-s nebun să pierd „spectacolul“ de aici? Acolo, la voi, dai bani grei pentru spectacole. La noi e pe gratis („... sau s-o zice „gratuit“? ... ca io cu nuanțele...“)

Ca să nu fii supărat că nu vin, uite că-i dau o idee „de milioane“: scoate un ziar neică Vasile.

Fiți titlu! „Bavaria nouă“ și cu țipi trimiți de-aici articolele și materiale le trăduci (că limba aia a voastră, cu verbul acțiune pus tot-mai la urmă...). Par-că văd titlurile:

„Întreaga recoltă, strînsă grabnic și fără pierderi!“, „Cine răspunde de plimbarea inutilă a produselor?“, „Fructuosul dialog de lucru al domnului ministru prezident cu specialistul din industria textilei“, „Ministrul prezintă analiză în care au fost transpuse în practică indicațiile privind eficiența muncii în legumicultură“...

Îți spun eu că o să meargă. O să răstorni banii cu lopata...

Toată lumea o să-ți cumpere ziarul! Aia scortșos, preocupat de „Spurbuch“ o să-l cumpere spunînd că „humoristic“...

Aia lăli, aia care știu să rîdă, și care știu să-ți mereu „ce zi e azi“, o să citească și data ziarului.

...și cînd or vedea că materiale ai pus data „26 ianuarie 1996“... atunci o să-ți dea seama „ce zi e azi“...

...și-ți fac bagajele și trec și pe la noi pe-aici, mai des, și se uită mai atent, ca să se obișnuiască...

...să nu le fie șocul prea mare...

...titlul îl las tot bere. Veni acu' la micu' și-mi spune că s-a terminat cota de combustibil și că pînă mîine n-au cu ce coace.

Deh! „...grelele moșteniri ale trecutului“...

„DESTĂRĂȚII“

Te miri că pe „acolo“ e multă pleavă. Cîți bălcești crezi materiale că ne acordă soarta? Crezi că noi pe aici îi avem și nu vrem să vi-i trimitem?

Te-ai gîndit însă ureo-dată cine a avut de ales între „rămas în țară“ și „rămas în țară“? Te-ai gîndit cine a avut curajul să lase totu' (de la normine, la apartamentul luat în rate) ca să ajungă „la voi“?

Te-ai gîndit și muncitorul, au prea puțin „rude“ și prea puțin bani. Au — ancestral — prea puțin fantezie. Au învînat de mîci să se facă frate cu dracul pînă tre puncte și... istoria ne-a construit podul „de-aungă“ mlaștinii, nu... ca „la voi“...

Mica burgheză „mîloc“, chiar dacă e ceva ruda și ceva mai mulți bani, se gîndește de zece ori înainte de a renunța la carpa cu cămile și la șifonierul „rămas de la mama“.

Rămîn „tăporeni“, „soferi pe TIR“ aia cu „am un frate — un văr de-al doilea“

și — în fine — „telectualu“ (cu pe mine, prefixul „da“, „m“, „ma pus întotdeauna în încercătură).

Și acum, hai să ne uităm mai atent la specia asta hibridă și — după unii — pe cale de dispariție: telectualu.

Telectualul suferă încă din fașă (16-20 de ani) suferă din cele mai diverse. Locul lui (precis fixat de secretarul general — președintele genial) este după clasa muncitoare și țărănie imediat înaintea oamenilor muncii maghiari, germani și de alte naționalități, fără „dăosbire“ de rasă, sex, sau credință religioasă.

Micul nostru telectual, care acasă a auzit că dacă n-are diplomă, n-o să aibe pensie și o să aibe și hainele merdare, face — privind atent în jurul lui — primul salt în filozofie, întrebîndu-se „cine sînt eu“?

(sigur că-i este greu, că în școala n-a „făcut“ logică, iar prin librării n-a apucat să vadă cele cinci titluri publicate în ultimii treizeci de ani).

Și atunci, pnat cu bune intenții, o pornește de unul singur și „o ia pe puncte“:

1. Nu e „clasă muncitoare“, că... „de ce? proprietatea asupra mijloacelor de producție nu cred că e asta... că în calitate de proprietar... au sefuit că telectualul pleacă acasă cu stihoul — mijloc de producție în buzunar...“

2. Nu e „harnica noastră țărănie“, că... „n-am mai văzut nici carne vacii, darămite vaca-ntr-o... dal... da... de ce nu se ține cont că de-atia cules patriotic, am învînat și noi să deosebim știuletele de seclă...? ... par-că e mai ușor să afli ce „nu ești“, decât ce „ești“...“

...o fi ceva — cum ziceau „clasiști“ — legat de bădăritul din palmă? Păi atunci... (da' nu mai zic nimic, că nu e bine să te iei de activisto-conducători).

Și uite-aga, de mic, telectualul nostru trăiește continuu traume de înțelegere. Că ce dracu' să mai înțeleg, cînd cu bacalaureatul ăla de examen de maturitate (care pe vremuri... ehe!), te repartizează — prin oficiul forțelor de muncă — să jumulești fulgi la abatorul de rațe?

Încet, încet, în timp, mîntea i se luminează prin fenomenul de osmoză sociologică și deodată are „revelația“, secunda mîntui: „Știe!“

„Telectualul este ăla care pleacă dimineața la serviciu cu „senoviciu“ în „serviciu de diplomă“...“

Dacă-ți duci gulara în buzunar, sau în plasă, nu ești telectual... („...și dacă nu ești, nu ai de unde să-ți succedă epocilor istorice...“)

Acum, după ce a descoperit adevărul, telectualul nostru descoperă că are și obligații. Trebuie să-ți cumpere cărți (mai vine una „altu“ și se uită), citește Flacăra, se duce la spectacol și-și cite alteni la „ce se mai poartă“. Își face cruce că o scăpat de Kafka și-i pare puțin rău că nu mai are rost să-l citească pe Hemingway, nu de alta, dar „căpșele“... și „aia cu peștele“ îl plăceau. Da' dacă nu se mai poartă... „tragem“ cu Breban și cu Nichita Stănescu...

Și mai trec anii, și din „vizionar“ devine „functoner“, sperînd o „junghă pensionar“.

Și anii că anii, dar zilele trec greu. Jur-împrejur cenzuși și aclamații... Simucieri „pe dinlăuntru“ și urale scandate de bălăle de palmă pe care țile-ai dai în propriul obraz...

...și dacă are „rude“ și dacă are noroc, și dacă ascultă pe unde scurte, „rămîne la“... „și „acolo“, alte traume primii ani, alte sfaturi... „că aici trebuie...“, „aici dacă n-ai bani...“, „aici dacă n-ai masină...“, „nici dacă nu înțelegi încă totul și redevine telectual, dar... din vest“...

...le-am trimis două pachete de „optispe kile“...

...eu am muncit din greu ca să-mi fac... Mămăliță nu-i trot! De veacuri s-a-nușat că nu e „cumințe“ să explodeze. Ea cel mult — fermentează... De unde bălcești?

...și totuși, pleacă singele țării... pleacă cei care mai au dreptul la speranță... „...PE PLAN ISTERN“...

Avem noi ce ce avem de patru-cinci ani cu contele Tizsa. Sau... altfel spus: la prînz pe fereastră ce vreme ploioasă cu vînt... și dacă-i frig și nimic să nu punem pe masă... la uitați-vă pe fereastră... spre în afară... nu-l vedeți pe contele Tizsa? (ce dacă-i mort de saizeci de ani? „ai nostru“ e viața și „de la unu la trei ani“... ca pe vremea „ăluilui“...)

Dela Zelinski citire, marea artă-n politică e să schimbi macazul privirii... și-i faci să privească peste cîinci-șapte generații... Mai oromori cu glonțu, cutitui, sau... în fometarea prin cuflet (apalaze i oușii) pe vreo „cîștia“... dar... la prînz la viitorul doi, sau trei, sau...

Nu-i așa că s-a putea (dacă ne-ajută și ăia din vest)? Să ne fie mai bine ca înainte de izbucnirea păcii?... Sau să ne fie barem „la fel“?

Măi fraților! Nu vă mai luați de „el“! Nu mai faceți bancuri (dăruți a face de mîna și a pieții)!

Ce vă costă să-l aplaudați? Ziceți și voi că înțelegeți la circ... că vedeți un scamator — dresor de cuvinte...

...Ce vă costă să-l aplaudați?

Demnitare! Titlu de om?

Ce v-o fi venit cu toate astea! La uitați-vă la ăia din vest!

Mășină, bani, vacanțe-n Bermuda, și plînsul îndușug de-așupra pachetului și pe de rîde de fîntă, două de lei și patru de zahăr, pe care ni-l fac... de pomă... cadou... de demnitare? Ce titlu de om?

Pentru cine?

Eugene Ionesco nu aparține literaturii române, în care și-a făcut debutul în 1931, dar nici exclusiv celei franceze, care l-a ridicat pe soclul (alt de paradoxal pentru un om al teatrului) de membru al Academiei, ci celei universale — ca atare nu poate fi înțeles integral decât depășind cadrul dincolo de pe-nibile delimitări geo-culturale sau de limbă și mentalitate literară. Așa de exemplu, o mare parte a pieselor sale au văzut lumina rampei nu la Paris, ci în Germania Federală, unde Ionesco a avut o importanță hotărîtoare în dezvoltarea teatrului și a esteticii dramatice, situndu-se la polul opus al teatrului brechtian. La Rin și Ruhr, parizienu născut la Slatina are mai departe un public

Cum istoriile literaturii și dicționarele sau bibliografiile de specialitate ni-l prezintă ca pe-unul într-ait de mare, încă pare a fi murit de hîrt-verde, surpriza este înzecită, să-l poți vedea la cîțiva metri de tine, să-l poți observa, cum merge și cum se oprește și se uită curios în stînga și în dreapta, cum se așază pe-un scaun, cum tace, cum vorbește. Ionesco trăiește plăcut și decent — nimic din araganta și cochetăria ridicolă a omului de teatru care și-a pierdut compasul și repertoriul și-și ascunde nesiguranța jucînd alăndala ce și cum apucă. Pe de altă parte, aflăm din presă că nu se poate desprinde de scenă, jucînd într-o piesă a Wiri-giniei Wolf împodobit cu o barbă mare, albă. De la Paris se aude că va juca cu alți „mari“ al teatrului o piesă în favoarea asociației „amnesty international“. Pentru scurt timp, dai un alt tîlc fatului că trăiește departe și totuși nemaipomenit de aproape de ei. Căci, ceea ce face, pînă se așază pentru a citi, și-l reproprie ca pe-un rîmăc nădărmă al unui rege care nu s-o moară nicădă, de fapt un pensionar firav însoțit de soție care scoasă dintr-un basm. Putin obosiți de timp, amîbi dau prezentului exact ceea ce li lipsește — aura trecutului, o consistență utopică, de iconă, căldură. Iar după ce Ionesco începe să citească, în sală se face o tăcere de mormint.

La Mannheim, Ionesco s-a prezentat publicului în primul rînd ca artist plastic. Cum e de presupus că o asemenea expoziție va mai călători prin bîtrîna Europa, pînă va fi restructurată într-un catalog sau volum de artă, ne vom mîrgini în a prezenta, ce-drept numai în alb-negru, două lucrări — de recușione de la Kunsthalle Mannheim a avut bunăvoința să ne permită acest lucru și să ne pună la dispoziție aceste două reproducții fotografice, pentru care îi mulțumim, aici, încă o dată. Am ales intenționat două bucăți care facilitează asocierea unor planuri diferite din biografia și opera artistului.

Acum peste 50 de ani, Ionesco era în București un critic literar colțos. Putine la număr, o serie de studii (Ion Negoițescu, 1966, 1969; Gelu Ionesco, 1973; Klaus Heitemann, 1975; Ilina Gregori, 1980 — pentru a aminti numai cîteva din cele mai importante) cercetează această epocă de debut. Cadrul general este cel al unei explozii calitative și cantitative literare, unică în felul ei, pînă acum, în cultura românească, explicabilă sub aspect istoric: crearea unui mare spațiu național unitar se combină cu un complex fatal de-a deveni cu orice preț sincron Occidentului și cu o adîncă criză de identitate, pe care deja Eminescu sau Caragiale o descrieseră, dobîndind-o, în cumpulita ei ambiguitate.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

În acest cadru, Ionesco distruge literatura în toate prejudecățile pe care ea le aplică, deci și ca limbaj ca atare. Acest „NU“ (așa se numește volumul apărut în 1934), nu este numai o frondă literară nihilistă.

secol al vitezei nu numai tehnologice și-a mode ideologice sau culturale, acest nepot rădător al lui Mitică a început o luptă a-cerbi cu formele invizibile ale răului, alfel decât fîrtașii lui de la poalele Carpaților, forme stranii, ce-i drept: rinocerii mai mult sau mai puțin mascați de prețuindeni! Părintele său, un Ionesco devenit între timp academician și într-un fel un bunic sfîșos al literaturii post-belice, s-a luat la hîrtă ca-n tinerețe cu lumea și păcatele ei, confirmînd așa adîncă bunătațe din multe replici ale pieselor sale, vizînd răul ca atare și mai ales pe acela care se masacă cu profet al bibliei. A fost firesc ca Bucureștiul să se decîșie oficial de el. În răi, în același timp, probabil conștient de perenitatea și manipulabilitatea cuvîntului chiar absurdizat, Ionesco a dus distrucția limbajului prin imagine, cum îi reușise pe scenă, un pas mai departe, așteptînd-o în culori vesele și-n forme de marc expresivitate pe hîrtie — astfel a descoperit din nou, pentru sine, un nou mediu, un nou limbaj, care, așa cum se vedea din poezia debutului Expoziția n-și adresează în graiul ei, frapînd, la fel ca și cele două bucăți reproduse aici.

Văzîndul și auzîndul pe Ionesco, viu în tăcerea de mormint care s-a așternut între conferențiar și public, după venisajul expoziției de la 5 Noiembrie 1983 la Kunsthalle Mannheim, (opera plastică produsă în mare parte în... Elveția) devine palpabilă o altă universalitate, mult mai importantă pentru epoca noastră, tocmai din cauza micilor burghezi fuduli cu privirea pătărită și inima perfect rotundă; Ionesco nu s-a mulțumit să se lupte cu limbajul său de debut, pe care a reușit să-l transforme ca un regizor genial al lumii ca teatru în cîteva linii și puncte colorate, ci și-a căutat deasemenea un mod de expresie în ceea ce s-a născut în mod firesc din teatru — în film, în televiziune (4 ianuarie 1971, Westdeutscher Rundfunk, programul III: „Der Schlammer“). O altă universalitate, implicînd tehnici de producție artistică preconizate de Walter Benjamin, căruia li contrapune, „artist angajat“, mijlocul cl

GENERALITAȚI

de Vasile C. Dumitrescu

În legătură cu alegerea lui Constantin Cernescu în funcția de Secretar General al PCUS cineva, în presa liberă, a avut ideea plină de fine genitile de a face surpriza constatarea că nu numai Cernescu dar și actualul Președinte al Statelor Unite, Reagan, este trecut de 70 de ani. De aici concluzia că soarta omeniilor o hotărășc niște damblagi. Acești senili care nu guvernează, Cădat este înasă un lucru. Limba română, cea autentică, nu cunoaște cuvântul „senil”. Românul leagă de bătrânețe boteșugul fizic dar și înțelepciunea provenită dintr-o trăire de viață îndelungată. Pe bunic nepotul îl ajută, îl iubeste și îl respectă. Cuvântul „senil” este în limba noastră o expresie de import. El exprimă, în legătură cu bătrânețea, un element ireverențios, un element de băgăduș. Senilitatea nu exprimă oboseala uzatei de vârstă ci calitatea cerului, o diminuire sau chiar o blocare în domeniu, prin natura lui dinamic, de înădă. Desigur că fenomenul poate fi înregistrat la mulți oameni bătrâni. Dacă vrea să caracterizeze românul zice despre omul îmbătrânit că s-a cam „dogorit” sau, că „dat în mîntea copiilor”, expresie nu lipsită de oarecare diuioșie.

Dacă senilitatea încă este o deficiență a intelectului prin vârstă înaintată cum se explică faptul că ea poate fi înregistrată la oameni care, ca vârstă, nici măcar nu sunt bătrâni? Senili, adică oameni incapabili de gândire profundă, de idei, sunt de toate vârstele. Și iarăși limba noastră ne oferă cuvinte și expresii neaoșe care caracterizează o afecțiune de stare; se zice de unul că „toacă frunza la cămin” sau că „bate câmpii” sau că „vede căi verzi pe pereți”. Dacă toate aceste expresii caracterizează o deficiență intelectuală, senilitatea, această senilitate nu poate fi redusă la o singură cauză, aceea a calcinării creierului datorită decadenței stării fiziologice a organismului. Observând pe toți acei oameni, care indiferent de vârstă, „bat apa în piua” se poate ajunge la constatarea că ceea ce le cauzează această stare spirituală este rezultatul întâlnirii a doi factori: o stare de dezorientare față de realitatea pe care le trăiesc și o totală lipsă de perspectivă de viitor. Fără capacitatea de a înțelege o realitate, gândirea nu-și poate găsi un punct de sprijin indispensabil în luarea unei poziții față de această realitate. Fără această poziție însă gândirea nu poate crea imagini necesare unor concepții de viitor. În acest fel gândirea se reduce la înregistrări mecanice, fără a le putea încadra într-un sistem de ordine, roșetele inutil și nu produce decât o ostensibilă suferință care se cheamă resenare.

*

Transpunând cele mai de sus la domeniul politic credem că a confunda gerontocrația sovietică cu senilitatea este tot atât de greșită ca și cum am vedea în vârstă lui Reagan o explicație a politicii pe care o duce. Atât conducerea din Cremlin cât și cea din Washington sunt produse unor sisteme sociale, economice și politice bine determinate. Numai în cadrul acestor sisteme „conducerea”, adică gândirea politică, poate concepe și pune în aplicare. Ceea ce deosebesc cele două sisteme este în antagonism structural este, la urma urmei, o problemă de maleabilitate, de suplete. Această deosebire este, la rândul ei, rezultatul stringent al unui punct de plecare. Sistemul social, politic și economic „socialist” este dogmatic în timp ce, ceea ce se cheamă sistemul „capitalist” este pragmatism. Aceste două fixări de natură fundamentală justifică sistemele de care ne ocupăm depunând la existență și le legitimează gândirea și acțiunea politică.

Dogmatismul marxist fiind de natură escatologică, impune adepților lui datoria răspunderii „adevărului”, deci a unei categorii de credință, la dimensiuni universale. Revoluția mondială nu este nici glumă și nici preț. De aici rezultă caracterul expansiv și deci ofensiv al politicii sovietice, vasul navă.

De cealaltă parte a baricadei, pragmatismul „capitalist” reduce gândirea și acțiunea politică la mercenariat. Dacă factorul economic în socialism este necesar acumulării de potențial politic cerut de dinamismul agresiv al blocului oriental, structura politică, deci libertatea în social și democrația în structura statală a blocului occidental, sunt elemente de garanție a succesului mercenariat.

De aici rezultă o deosebire de o determinantă importanță între cele două sisteme în antagonism. Moscova nu poate face c o n e c e i i în ce privește țelul strategic în timp ce Washington nu-și poate realiza politica decât pe bază de compromisuri. Socialismul face concesii în interior în economie. De la Lenin citire: NEP-ul practicat astăzi în Ungaria. În politica externă concesii sunt numai de natură tactică. Statele occidentale nu pot avea o linie strategică, mercenariatul fiind prin natura lui pragmatic, adică orientându-se după zicala românească „vânând și făcând”. Maleabilitatea politicii statelor occidentale de aici rezultă. Această suplete este absolut indispensabilă în politica ce o fac între ele aceste state, ele având toate la bază concepția mercenariatului despre politică. Dar tocmai această suplete, capacitatea de a încheia compromisuri, face slăbiciunea statelor occidentale când sunt puse în fața politicii blocului socialist. Minuina, meșanismul dogmatismului marxist exclude compromisul în ce privește scopul final.

Ceea ce unește cele două tabere este totala incapacitate a uneia de a înțelege structura de gândire și acțiune politică a celeilalte. Din acest fapt poate rezulta o catastrofă de dimensiuni globale. Incercările statelor occidentale de a aplica în relațiile lor cu statele blocului oriental același legi de conduită interstatală valabile în relațiile dintre statele „democratice” trebuie să ducă la eșec!

EXERCIȚII LITERARE

de Pavel Chihaia

În fața mea, înălțându-se pieptuș, sfîndu-mă ca o uriașă ploaie albă, tot mai înalt și mai amenințătoare pe măsură ce mă apropiu și îi disting contururile, mai mult le bănuiesc în vecinătatea primejdiei a ceea ce furor sfîșiate de crește, Bariera. De câte ori încerc să întind mîna spre condeiul care urmează să se supună acestei lupte și necăzilor, acestei dureroase intenții de a-mi mîrșuri elanul creator, mi se înalță din valurile uriașe, repetând crește înșumate și vîrtejuri de alge și nisip, (suferința unui capăt de dram nencheiat) muntele de zăpădă cu mîchile împietrite, cu vîrjurile dispărînd dincolo de sfîșieră nelămurită a norilor. Presimt numai îndălmite nevăzute. Dăinuind în azurul care a precedat viața lui și îl va succeda cîndva, oglindă propriei mele inexistențe în eternitate, dincolo de teamă și de înfăptuire. Această negație dedusă după chinulose agonii. Acest imn de bucurie dincolo de opera alt de zăpădă, de stîncă de temătoare pe care aș lăsa-o lumii. Banchiză de ghiață și zăpădă sfîșită de vînturi între trăirea propriei legende și proiectarea ei într-un univers stîl, necunoscut, încremînt, lumea operi realizate. Această tentație, demon de orgolioasă (dar numai cînd încerc să mă smulg desăvîrșit împăcînd), această pornire violentă de a străbate Bariera de a o ignora, de a o nimici... această sfăclă pustietate, ades mîrșuri și iarăși ascunsă am și zeci de ani, acest elan inutil al celui ce și-a irosit talentul în zile searbede, zile incolore, zile inutile. O pornire înfricoșată de a-mi nota crîmpile de ghinduri, fragmente de carne trîlă, popasuri luminate de acțiune sau de neie, împărșind imobil de asupra norilor... de cite ori presimt că sfăclă din mine se risipește în cejurle necruțătoare ale mării, colonă inutilă a unei lumi fără destin! Instruirea acestui buciuc și împietrirea în propriile sale forme, imi cere o nemişcare încordare și luptă. Doar numai șerpui, părăsindu-și coaja trîncie bucuria reinviului!

Sub înalta cupolă de David a Școlii de belle-arte din Florența, titid al lui Michelangelo se înalță mîndru, simbol al puterii spirituale, al energiei creatoare, al desăvîrșirii conceptuale. Înaintînd spre el, umbre înălțate de tăcere, vizitatorilor, orbiți de dorința de a vedea aveau lumina, străbat un culoar lung, omul cu tapiserii și cu statuile sclavilor proiectați de ilustrii florentini pentru mormîntul papei Iulius al II-lea. Arzînd de căldură desăvîrșită, cu forme încă prizoniere pietrei, sclavi n-au fost ghinduiți, firește, desăvîrșii și liberi, dimpotrivă: materia glăștise atotputernică prin ei, cu lip-să monstruoasă de concepție formale, ca și ghindurile mi care, la rîndul lor, nu-mi pot părăsi trupul. Un șir de vizitatori și două rînduri de sclavi presimt propriul lor conștient și individualitatea lui David și își ignora durerea crîpădă a propriei nedesăvîrșiri, obșediți de ideal.

Dintr-odată, ridicîndu-se cortina nevăzută, chipurile vizitatorilor se luminează de sursă nesecată de putere a geniului. Le-am citit în ochi, pe buze și în tremurul minților o nemişcătoare uluire, adorație și speranță. Înțelegeau cu toții că dacă David a învins pe Goliath, Michelangelo a învingut un conștient trecere și moarte, iar spiriții lui a trecut dintr-o hală de hoteluri unei vieți în dănuirea – desigur nici ea eternă – a lumii. Există un al treilea cerc mai larg încă sau extrovertirea cercului?

Doresc să înfăptuiesc o operă răspunzîndu-și ecourilor tot mai pure ca o simfonie, rămînînd totodată prizonierul autenticității, al traseului întrerupt și cu întoarceri al conștientului mele, al discontinuității, reventării, năvălirii în timp, al confuziilor și spaimelor care ne urmăresc de-a lungul anilor și citeodată ne luminează înțelegerea. Aș vrea să nu ocolesc banalitatea unor locuri comune, de pildă că moartea sau apropierea ei îți poate întîrzi pînă la exasperare gustul singurătății, îți poate risipi o conștientă apropiere omenească sau chema o mare dragoste.

La Florența noaptea nu pogorîz dintr-odată sau treptat: este ziua căpătînd o altă culoare dar păstrîndu-și linpezimea.

A APĂRUT

reductori + Ioan Căpuș și Virgil IERUNCA

Mircea Vulcanescu

Pîrțile risipilor
de Virgil IERUNCA

Ultimul cuvînt
de Mircea VULCANESCU

Trei trepte pentru Mircea Vulcanescu
de Mircea ELIADE

SEMNE, BIBLIOGRAFIE

1983
PARIS

CHESTIA DEZARMĂRII DUPĂ STRICTUL

BUN SIMȚ

de PAUL ZAMFIROPOU
(articol apărut în 1926)

Fanlăra dezarmării parcă se potoleste. În ziare slovele care notau acest dușec cîntec se fac tot mai mîrșute. Telegramme și reportajul, cu sprinteneala lor neistovită, au sîrit acum la alte chestii. „Dezarmarea” și „diplomația fără secret” pare, de la o vreme, să fi amușit cu totul; probabil fiindcă practica internațională dă zilnic și violent pe față cîndeaofara fără margini a acestui postulat. „Dezarmarea” însă pare că ar fi o formulă mai durabilă. Fără îndoială e o treabă foarte serioasă la mijloc; fiindcă înarmarea costă scump teribil – și Dumnezeu știe ce nevoie grele apasă sau amenință statele europene. Problema dezarmării nu-i literatură. Și eu, pentru că fug cit pot de literatură, urmăresc cu grijă zvonurile de dezarmare.

Din tot ce am citit ori auzit asupra acestei probleme, două idei m-au impresionat de deosebite. Una, a lui McDonald: că războaie n-ar fi dacă n-ar fi înarmări; alta, a unui distins ziarist român: că războaie nu s-ar putea face dacă n-ar vrea popoarele să iasă la bătaie. Îndrăznesc să afirm că în aceste două extrem de judicioase propoziții se rezumă, în chip surprinzător de complet, toate greutățile dezarmării și ale păcii generale. În adevăr: dacă nu mai sunt arme, sau dacă poporul nu vrea să le poarte, războiul este, evident, imposibil. De unde urmează că nu sunt contra lui decît două leacuri serioase: ori suprimăm armele, ori convingem popoarele să nu pună mîna pe dînsle.

Aceste două idei ilustrează minunat preceptul că nu trebuie să mergi peaparte cu cercetarea cauzelor. După cum se știe, șirul cauzelor este fără capăt, astfel că de la ideea dezarmării, spre exemplu, mintea poate ajunge, din cauză în cauză, până la nebuloasa din care s-a desfacut sistemul planetar, și de acolo încă mai departe. Evident, ar fi a-buziv și oarecum patologic să urmăresc cîteva pînă întru-afel lanțul explicațiilor. Cînd zici, însă, scurt și limpede: cauza războiului este înarmarea – sau: războiul nu s-ar face dacă n-ar vrea oamenii să se bată, simți numaidecît un fel de odihnă a minții, desăvîrșită și sănătoasă. Ne aflăm atunci în plină și senină desfășurare a bunului-simț. Bunul simț este cea dumnezeiască moderație care ne oprește cuminte gîndirea de la orice exces. El ne împiedică să torcem prea mult

lelalte, nenumărate, pe care le vor fi auzit alții. La întîmplare însemnez aici următoarele:

Statele se înarmează, pentru ca să se apere unele de altele, ori să se robească unele pe altele. Sau: norodul merge la război fiindcă e disciplinat milităresc, adică știe de frică, deoarece se găsește între două focuri. „On en fusille une douzaine pour donner du coeur aux autres”, zice o vorbă bună a lui Voltaire.

Fantazia însă fierbe de neastîmpăr și întrebă iarăși de ce au trebuință statele să se apere unele de altele, și de ce voiesc ele să se robească unele pe altele? Sau: de ce norodul se lasă disciplinat milităresc și nu fu la cap celor care-l pun între două focuri?

Aici răspunsul cel mai aproape de mintea omului, adică de bunul-simț, ar fi, pare-se, acesta: statele au nevoie să se apere unele de altele fiindcă există primejdie ca unul din ele să atace pe altul. Și încă: statele doresc să se robească unele pe altele fiindcă e foarte plăcut să ai robi, și glorie pe deasupra. Iar la cealaltă întrebare se poate răspunde: poporul se lasă disciplinat, de frică, pornește încotro îl împinge disciplina. În sfîrșit, dînd și mai multă îndrăzneală gîndului vom răspunde mai departe: omul este disciplinabil fiindcă-i sociabil și sugestiv. Iar (și acum facem un pas considerabil cu fantazia), deoarece unii indivizi și unele grupe se întîmplă a fi mai tari decît alți indivizi și alte grupe, rezultă că cei mai tari disciplinez neapărat pe cei mai slabi. Și natura (aici fantazia face un salt mare de tot) îi face pe unii mai tari, pe alții mai slabi, pentru că nu poate nimeri să-i facă pe toți deopotrivă – sau, mai popular: natura, cînd fabrică indivizi, nu-i potrivește, ci-i nemește. La această constatare pare că s-ar opri mintea nu-c-ar fi doar mulțumită, ci obosită și descurajată...

Românul, cînd se necăjește rău, ori pe un lucru neînșuflețit, ori pe o ființă vie, absolut indiferent de categorie și specie, raportează ori, mai exact, trimite acul lucru sau cea ființă la originea lui naturală.

Nu știu dacă cetitorul a luat bine seama la profunzimea filozofică cuprinsă în această formulă, strălucitoare de limpiditate concretă, pe care prejudiciile unei educații

desen de Paul Zamfiropol

SUB ZODIA STALINISMULUI

de CORNELIU FLOREA

In memoria lui Titus
Impuscat pe frontiera româno-
iugoslavă, după semnarea
acordului de la Helsinki.

tenția să nu-l mai strige pe căine STALIN, că suntem aliați și că dă de dracu. Dar și-a găsit pe Mihai să-l judeci, el le arată ciotul de braț și le zice că de n-ai fi intrat STALIN în BASARABIA el ar fi fost cu două mâini și le arată el... Grijania... și preceasta... voastră... se dezlege la gură Mihai, dar și așa îl lovire. Nu trecu mult și-ntr-o sară îl bătură pe Mihai vro doi ce veneau cu propaganda comunistă de la CRAIOVA, l-au bătut de l-au rupt coatele și l-ar fi omorât, mă, noroc cu căinele, că se puse pe ei și de-l chema Stalin și așa erau comunisti. Aici Nea Fane făcu haz de spiritul lui și mai luă un sprânc și i se uscă gura și i se cuneau, cum zicea el.

— A zăcut pe prici, în prispă, multă vreme și căinele alături, că era și el lovit, care cum trecea pe la el să-l vadă, să-l încurajeze cu o vorbă, îl sfătui să ducă căinele în alt sat, să-l dea acolo și să-i zică că-l cheamă altfel, până s-or mai limpezi apele... și-o veni americanii, că doar rușii nu

Martie 1963, nimeni nu se mai sinchisea că a trecut un deceniu de la „pierderea fără recuperare în istorie”, pierderea devenise un pierdut în groapa comună a comunistilor parveniți, căci HRUSCIOV l-a scos din KREMLIN ca pe un hoit împușcat de propriul cult fără precedent și printr-un șut de cisma ruso-comunistă dat în fund... la decapitat și la propriu și din ISTORIE. DEJ-dejșor-bolnav și poate speriat de MOARTEA care-i cânta tot mai tare tic-tacul epilogului își pregătea printr-un act de curaj specific murbunzilor intrarea în groapa prin „lepădarea de stăpân”. Mai bine mai târziu decât niciodată. Dar cât de scump am plătit noi acest TĂRZIU, dacă nu chiar prea târziu!

Oricum se făcea primăvară, eram student și mă luptam cu tomuri de medicină, mă luptam cu existența familiei noastre care odată cu începerii „construcției noi orânduirii” a devenit foarte vulnerabilă, precară și amărită, mă luptam poate și cu tine-rețea mea care avea pretențiile sale. Parcă în acea primăvară, toți ne simțeam mai bine, toți speram mai mult, parcă ceva se mișca în spre bine foarte încet, dar perceptibil.

Era primăvară, pe neașteptate ne-am trezit cu vizita unui cunmat de-al tatei din satul lui natal din OLTEȚIA, și toți ne-am bucurat, iar mama în asemenea ocazii era de neînțeles în arta culinară. Era o sărbătoare familiară cu bunătăți, cu spiriți, cu întrebări și povești, iar Nea FANE, cunmatul tatei, ajutat de niște sprânci, deveni un povestitor fără sfârșit, iar pentru noi, care eram o familie închisă, era o plăcere să-l ascultăm în repetiție glotonice:

— Bă... veni acasă și MIHAI a lui Zamfir din Valea Stancului... e prăpădit rău ditotului... e negru, bă, ca smola și i încovoiat ca seceră... bă... — Dar cine-i Mihai a lui Zamfir, între-bă mama.

Tata vroia să schimbe discuția dar Nea Fane fiind și întrebant, deci în drept, cum zicea el, și în avans cu un sprânc, i-o cam rețea tatei:

— Lasă, bă, să știe și ei, tu tot așa secrete și încuiat ai rămas?

Toți ne-am uitat la tata și am rămas uimiți că nu i-a răspuns. Nea Fane prinsese un curaj nebun și începu:

— Mihai a lui Zamfir din Valea Stancului e un rumân de la noi din sat, foarte harnic, dar pe cât de harnic pe atât de hazos și bășcălos, domnule, de punea gura pe tine, ziceai că-i seceră, domnule, argumenta gura Nea Fane.

— A plecat pe front când am plecat și noi toți, de ziceau că n-o să-ți vină mult, co-m merge numai până la NISTRU și nu ni se părea prea greu... dar a fost greu și al dracului de lung. Mihai a lui Zamfir nu stătu mult că și pierdu o brâncă și după ce-l vindăcară prin spitale că se infectă și mai rău, îl lăsară la vatră. Se schimbase mult, deveni posomorât rău, dar parcă și mai harnic acu doar c-o mână. Într-o vreme satul începu să vorbească din nou de el că umbla cu un cățelandru negru de-l striga STALIN. Să fiu al dracului de nu-i zicea STALIN, în-treab-o și pe față-l Florica, să vezi ce de vorbe și glume cu căinele asta de-i ziceau STALIN. Apoi lumea s-a mai potolit, era și mare necaz în sat, că tot mai multe femei primeau vești rele, tot mai multe morți, tot mai mulți dispăruți, tot mai mulți beteși, vești rele, războiul se întoarce, rușii pompați de americani prinseseră puteri și-i puse pe fugă pe nemți, pe-ai noștri, îi mai ajută și iarna, și tu cum fu!

După ce se termină războiul, lucrurile se tulburară rău ditotului, la început cu împrietărirea, apoi cu partidele, cu propaganda, cu alegerile, cu comunismul, se schimbau toate de ne vădăia capul, nici nu apucam să ne desmetim. Lui Mihai a lui Zamfir din Valea Stancului îi trimiseră vorba să se prezinte la cea de cea vor să-i zică ceva. Nu știu ce-i ziseră dar Mihai ieși cu buza crăpată rău de tot din post. Pe urmă aflarăm noi că-i atraseră a-

Constantin Dumitrescu

GETATEA TOTALĂ

Comunismul despuat de legende

Jon Dumitru-Verlog
München 1982

se țin de tratat. Dar Mihai nu mai zice nimic de parcă-i pieri graiul. Se făcu Mihai bine și din bătaia asta și ce te pomenesci că nu-l mai striga pe căine Stalin, ci doar CAINE, și căinele pricepea de credeai că așa-i numele lui dinții, pe urmă ne prinserăm noi la întorsătură, ce politică, domnule, în capul lui Mihai. Toți îl strigau acum CAINE pe căinele lui Mihai deși așa nume nu s-a pomenit neam de neamul nostru să-i zici la căine, CAINE. Vremurile deveniră tot mai grele, ca și cotele, la întovărășire nu prea ne înghesuim, dar până la urmă, lămuriri de frică și cu gândul la americani, ne lăsarăm păcăliți. Mihai s-a opus, nu s-a înscris. Satul se uita la el, să vadă cum s-o descurca, că dacă s-o descurcat, că i-au dat niște pământuri rele, apoi îi găsi căinele otrăvit în ogradă, apoi îi pieri un bou, bou tânăr și sănătos, auzi dumneata, curioasă să întăpăre, făcu Nea Fane ca să-i mai tragă sufletul, apoi, într-o noapte, continuă Nea Fane, jumătate de sat a auzit când a venit DUBA și l-au dus. Și da s-a fost, i-a rămas femeia cu trei băiețandri iuți și cuminiți, cuminiți, bă, am rămas pe lângă măsă ca piatra și-au crescut de foame și s-au negrit de supărare.

De Mihai rar se auzea câte ceva, ba că-i la Craiova, ba la Filava, ba la canal, cine știe, al lui nu știau nimic, într-un timp s-a auzit chiar c-ar fi murit, apoi că totuși trăiește.

Acum a venit, bă, acasă. Mă ce bucurie, bă, ne-am bucurat cu tot satul, el a fost ultimul care s-a întors... și totă încurcătura i se trage de la un căine. Bă, ce dreptate-i asta, bă,

când a apărut în sat nu-l cunoștea nimeni, bă, că-i bătrân, pare mai bătrân ca bătu, doar niște ochi mici adevărați în cap îi lucesc și de negri. Nu vorbește, neam, cu nimeni, doar bine pe dă la biserică când se întănește cu oamenii. Au venit feciorii de la Buzarești, că-s calificăți, meseriași buni, harnici și tare tăcuți, dar au grijă de măsă și de Mihai de nu s-a văzut așa ceva. Toți tac, nu povestește neam, la nimeni, nimic. Ce-o fi fost cu el, bă? Tragedie mare, domnule, auzi dumneata, să te închidă atâți ani, că ai avut un căine de-i zicea Stalin, auzi dumneata, cine ne-o fi blestemat, bă, pe noi așa, cine le dă, domnule, dreptul ăstora să se bage la tine în bățu-ră și să-ți dicteze cum să-i zici la căinele tău??

Aici tata vroia să schimbe din nou vorba, dar era prea târziu. Nea Fane era deklasat și avea argumente.

— Îți aduci aminte că pe linia din vale de către Jui era un moș de-i zicea GOGU a lui VARZA, de-l strigau copiii Ferdinand, îți aduci aminte de el? Ei, știu tu de ce-l strigau FERDINAND, pentru că a vrut el să fie al dracului când a fost tânăr și avea un căine de-l striga FERDINANT și nu ta făcut nimeni nimica, numai popa Ghiță s-a găsit el deștept, odată în biserică... dar ale erau alte timpuri... acum suntem tovarășii colectivității... hai?? Acum vād și oamenii de la noi din sat că dacă nu se înscriseră în întovărășire și apoi în colectiv era mai bine de capul nostru, toți vād asta, dar de fuduli ce-s, nu vor s-o dragă. Îl vezi pe Mihai, continuă Nea Fane de parcă Mihai trecea pe lângă noi, noi ne-am lăsat păcăliți la început și acum batjocorim și nu le mai putem face nimic că-s tari acum. Dar Mihai a lui Zamfir a rămas pe poziție. Pe poziție, domnule, nu glumă, că i-au adus al lui un cățelandru, bă, ascultă la mine, seamănă leit cu, bă al de acum douăzeci de ani aproape, și știu cum îi zice??

Am rămas cu gura căscată, nu credeam că ne va pune o asemenea întrebare, nu credeam că se poate repeta.

— Cum, întrebă tata.

— CAINE, îl strigă CAINE. Auzi tu? Și toți din sat știu că-l strigă Căine dar pentru el și pentru noi, înseamnă STALIN, ceea ce a și fost STALIN pentru noi, un căine, domnule, turbat rău...

Am rămas uimiți cu toții, erau pentru mine evenimente și oameni noi, pe care-i descoperam și care m-au împins la continuarea discuțiilor până noaptea târziu, iar la sfârșit am descoperit ceva foarte dureros despre neamul meu, că Mihai a lui Zamfir din Valea Stancului nu suferise direct din cauza lui Stalin sau a rușilor ci, ceea ce este mai grav, suferise din cauza unora care erau născuți din neamul nostru, cei ce se născuseră viermi.

Din sat l-au părț, în sat l-au bătut, în sat i-au omorât căinele, căinele care și el îl strigaseră în batjocură înainte, Stalin, și atunci le plăcea ghuma lui Mihai, dar pe urmă și-au arătat vocația de viermi.

Trist, generalisimul murise, dar lăsa în urma lui exemplul, opera un mecanism perfect de masă, de urmărire și supraveghere continuă și mai ales modul tiranic de a păstra puterea, de personalizare, hipertrofia idolului, anxietatea, permanenta infuzie de anxietate.

Noi scriam scrisori în cadrul greșii psihice de supunere, iar Nea Mihai era sacrificat la canal pentru a fine anxietatea trează în familia lui, în satul lui, în țara noastră. Noi trebuia să-i cântăm lui Stalin, în limba lui, în limba noastră, pe toate vocile, iar Nea Mihai se chinua ciung la CANAL, umilit și batjocorit. Când i se dădea porția de mâncare, securistul zicea: „dă-i mai puțin la ciung, taie din rație brațul”. Din sat nu era nici român nici om, era bruta malformată, un instrument de tortură, stigmat de slugă.

Și Mihai a lui Zamfir își pierdeuse brațul în sfânta noastră BASARABIE, la fel cum țara pierduse BASARABIA din trupul ei, și Mihai ducea ambele rani în adâncul lui de român, țărăn român, yesnic la datorie, yesnic batjocorit, iar înținat, înținat și obidit de cei fără de neam, fără și DUMNEZEU, slugile slugilor rușilor.

După ce a scăpat din naufragiul istoric al țării sale și din zecă pușcării comuniste, autorul de față a împărșit, în volumul „Des greses d'Anna Pankov sau prisoas de Tito”, evenimentele și experiențele pe care le trăise. Acesta carte destinată străinilor a fost scrisă în franțuzește și rusal și ea aduce la cunoștință pe cei care au trăit în România de către Ruși, care, abuzând de forța lor militară și (credea el) interpretând ca „reacredință” acordurile internaționale la care subscrieseră, au răstăguit România, au crucificat poporul român.

Cartea a fost scrisă în franțuzește fiindcă era destinată a găsi înțelegere, compasiune și simpatie din partea Occidentului pentru România cotoptă. În același timp, cartea reprezenta un avertisment cu privire la primejdii care-i păndeau pe occidentali. Publicată în întregime de ziarul „Le Monde” și „Gazette de Lausanne”, simpatia provocată a fost un foc de paie. Simpatia pentru Ruși era mai mare decât pentru România. Înțelegerea pentru mizeria România, țară latină și creștină, se pierdea în fața admirației fără margini pentru ideologia comunistă și pentru biruinții anti-fascismului.

Din 1950 până azi, lucrurile au rămas aproape neschimbate. În tot acest timp, autorul a bătut la toate porțile, cerând dreptate pentru România. El a scris când și unde a putut. La „L'Aurore”, la „New York Times”, la „New York Herald Tribune”, la „Christian Science Monitor”, unde a strucat câte un articol, porțile simpatiei rămăneau închise, zăvorâte. Valta era un subiect tabu, interzis. Adevărul trebuia păstrat sub lespezea mormintelor lui Churchill și Roosevelt.

Prin publicarea în România, „Românul”, „Bulletin Europeen”, „Europa și Neamul Românesc”, autorul a căutat să împărtășească ideile lui fratilor din exil, să-i informeze asupra decoperirilor sale și să pună în discuție alegerea căilor pentru adoptarea celei mai potrivite politici, în vederea liberalizării simației din țară, pentru un dialog cu guvernul de la București și o acțiune viguroasă de răsturnare a acordurilor de la Yalta și a celor dinaintea de Yalta.

Prin conferințele ținute la Londra, la „BBC” (în 1950) și la Radio „Free Europe” (în 1952-1954), autorul, ce credea la acea dată într-o eliberare rapidă a țării sale de sub jugul rusec, încerca să țină aprinsă flacăra speranței în sufletele celor chinuși de acasă.

Lucrarea de față este cu totul altceva. Ea a fost scrisă în românește, fiind destinată, în primul rând, românilor.

Prezentul volum arată că Rușii au cerut România de la Hitler încă din anul 1939. Apoi, în 1941, Stalin a cerut-o și lui Churchill și Roosevelt. Aceștia l-au flagădit-o în 1942 și 1943, ca să i-o ofere definitiv la 9 octombrie 1944, la Moscova.

România a fost vândută la Moscova, nu la Yalta, și nu în 1945, ci în 1941 și în octombrie 1944.

Cartea de față se bazează, în primul rând, pe documente ultra-secrete din arhivele de la Washington și Londra. Pe documentele soase la țară după treceri și treziri și cinci de ani. Printre-o muncă de albină de luni și luni de zile, autorul l-a cercetat, l-a fotografiat, l-a analizat. El l-a completat după cercetarea ultimelor studii istorice publicate în Occident.

În lă de volumul de față este un document copleșitor, un rechizițiu în fața istoriei care privește la demnitatea neamului românesc. Machiavelismul, cinismul, necinstea, minciuna sau proștia sunt demnitate față de menajamente, fără frică. Bisturiel este implantat până-n prisle în adevărul scabros și infam.

Privite prin prima acestor documente secrete, de la Londra, sau de la Washington, multe din evenimentele cunoscute apar într-o lumină nouă și crudă.

Încercările de armistițiu, comportarea Românilor din străintătate, actul de la 23 August 1944, arestarea și uciderea Mareșalului Antonescu, personalitatea și acțiunea lui Iuliu Maniu sunt urmărite așadar de la Londra și de la Washington, prin intermediul documentelor zăvorâte în acțiuni secrete vreme de treizeci și trei ani de ani.

Protestele anglo-americane la instalarea guvernului Groza-Vlăsniuc nu erau decât la-cini și grozavii, acțiunile de război, ipoteze, menite să acundă infamia viciului. Românii și să arunce praf în ochii opiniei publice mondiale, să amăgească în special poporul american.

AUTORUL ARE CUVÂNTUL

O lucrare destinată publicității este supusă criticii, deci aprecierii cititorului. Recenzia se face, de regulă, din punctul de vedere specific recenzentului. El valorifică, deci lucrarea, după criterii, prin natura lor, subiective. De cele mai multe ori, cititorul neavizat confundă recenziile cu opera autorului. Îl lipsește un element de apreciere necesar obiectivității: punctul de vedere al autorului, tot subiectiv dar, care, îl justifică strădăniul. Lucrarea Domnului Nicolae Baciu „Yalta și crucificarea României” a aflat o serie de recenzii, în presa română liberă. Părușii, sau fără proștii, și-au trecut pe mânătoare cărții, dată de autor. Pentru a orienta cititorul, reproducem mai jos cuvântul autorului, exprimat cu claritate, în introducerea cărții.

Redacția

CUVÂNT ÎNAINTE

Din acest volum, cititorii vor vedea cum soarta României a stat în mâinile tremurânde a doi oameni bolnavi, Roosevelt și Churchill, care, prin actul hazardului, au ajuns să decidă soarta planului. Ei au acționat dictatorial, în cel mai mare secret, cu cinism, fără consultarea poporului american sau englez. Datărilor greșelilor ce le-au săvârșit în timpul războiului și a acordurilor secrete încheiate cu Stalin, și au periclitat securitatea și libertatea poporului român, acestea devin evidente primele de vină.

Autorul subliniază, de la bun început, că nici curajului și generalul popor american, nici gloriului și cinstitul popor englez nu răspund pentru soarta tragică a României. Ea a fost decisă prin abuzul conducătorilor lor, fără conștiință până sau cunoștința popoarelor americane și engleze.

Multe din documentele secrete privind România nu au fost încă divulgate publicului. Unele sunt luate sub cherie sau zăvorâte pe cincisec de ani. Altele rămân sub lespezea rece a mormintelor lui Churchill și Roosevelt. Dar foarte, foarte multe documente ce ne-au parvenit sunt suficiente pentru a reconstitui tragedia și infamia adevăr.

Bineînțeles, autorul nu a avut acces la arhivele românești. De altfel, din 1949, când a trecut Dunărea înot spre libertate și exil, el nu a mai fost în țară. El examinează evenimentele legate de soarta României, mai ales, și în primul rând, așa cum apar ele din documentele secrete anglo-americane și din studiile istorice apărute în ultima vreme.

Nesaporiind niciunui partid politic din țară, nefiind așadar niciunul care politic din exil, ci numai ideilor românești și români simuli, reprezentat de valoroși și curajoși Români, autorul s-a abținut, timp de treizeci și doi de ani, de orice polemică între Români. El găsește dăunătoare intereselor neamului românesc intruziuni de acest fel.

În lă de se, autorul nu dorește ca presența cartii să fie obiect de polemici în exil. Scopul ei este să împărtășească un dureros adevăr Românilor și, cunoașterea acest adevăr, să impună o nouă perspectivă politică. Nici scandal, nici polemici și pamflet. Unirea românească pe principii de politică realistă, înțeleptă și la locul cuvenit e mai necesară decât oricând. Timpul iluziilor a trecut de multe. Politică de lașitate, înverșunare platitudină trebuie să se substituie o politică curajoasă de adevăr, bazată pe realități și nu pe speranțe deșarte și viciu. Timpul iluziilor a trecut de mult și el nu a fost bazat decât pe o misificare.

Cititorii vor găsi în anexele acestor cărți unele articole privind diferite aspecte ale problemelor românești, ivite în decursul celor treizeci și doi de ani trecuți. Au ades numai pe cele legate de prezentul volum. Aceste articole trebuiesc citite ținând seama de timpul, data și împrejurările în care au fost scrise. Unele din părțile exprimate a-tunci erau greșite, multe au fost însă juste și ele au rezistat timpului și evenimentelor.

Scriseră lucrări de față a cerut muncă și mai ales curaj. Cuvânt, un Român, trebuia să împărtășească Românilor și Lumii adevărul-adevărat. Ajuns în toamna, trebuia să lăna vieții sale, autorul a considerat de datoriu lui să scrie și să publice aceste carte, în primul rând în limba română, pentru Români. În realizarea acestei edii românești, autorul s-a bucurat de concuratul prof. Ioșif Constantin Drăgan și al editurii „Europa”, cărora le aduce prin prezenta cuvântul mulțumirilor.

Autorul paginilor ce urmează crede că, de, înaintea de a-lăcui ceea ce se numește o „carte”, un „volum” sau o „lucrare”, reprezintă un act de conștiință. Un act de conștiință românească.

N. Baciu

Din motive cunoscute suntem nevoiți să tipărim
CURENTUL în mod prozovoria în străintătate.

Curentul

Eigentümer, Herausgeber und
Verantwortlicher Redakteur
Vasile C. Dumitrescu
Nordliche Auffahrtallee 7
8000 München 19
Telefon: (089) 155305
Bundesrepublik Deutschland

Redactor responsabil
Vasile C. Dumitrescu
Composersatz: Jon Dumitru-Verlog, München
Typografia (Drucker): Ernst Vogel
8491 Stamsried, Kalvarienbergstr. 22

Curentul

apare în acest an la două luni. Costul
unui abonament este de 15 Dolari
(USA) în valuta țării în care domici-
liază abonatul. Plata se efectuează la:
Deutsche Bank, Filiale München,
Zweigstelle Rotkreuzstr. 75-85,
BLZ 700 700 10, Konto Nr. 454636
sau Postcheckkonto Nr. 88094 - 805,
München.